

P.Z. br. 38

HRVATSKI SABOR

KLASA: 015-01/16-01/06

URBROJ: 65-16-02

Zagreb, 28. studenoga 2016.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 178. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog zakona o izmjeni Zakona o područjima posebne državne skrbi*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora dostavio Darinko Dumbović, zastupnik u Hrvatskom saboru, aktom od 28. studenoga 2016. godine.

U radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, sudjelovat će predlagatelj prijedloga zakona.

PREDSJEDNIK

Božo Petrov

P.Z. br. 38

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

HRVATSKI SABOR

Primljeno:	28-11-2016		
Klasifikacijska oznaka:	015-01/16-01/06	Org. jed.	65
Uredbeni broj:	6531-16-01	Prij.	1
		Vrij.	-

Darinko Dumbović
Saborski zastupnik Narodne stranke - REFORMISTI

Zagreb, 28. studenog 2016.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOG SABORA

Predmet: Prijedlog Zakona o izmjeni Zakona o područjima posebne državne skrbi

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“ br. 85/2010 – pročišćeni tekst) i članka 172. Poslovnika Hrvatskog sabora (Narodne novine br. 81/2013.) podnosim Prijedlog Zakona o izmjeni Zakona o područjima posebne državne skrbi.

Kao predlagatelj u radu Hrvatskog sabora i njegovih radnih tijela sudjelovat će Darinko Dumbović, saborski zastupnik Narodne stranke – REFORMISTI.

Predlagatelj:

Darinko Dumbović

HRVATSKI SABOR

Darinko Dumbović

Saborski zastupnik Narodne stranke - REFORMISTI

Zagreb, 28. studenog 2016.

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENI ZAKONA O PODRUČJIMA POSEBNE DRŽAVNE
SKRBI**

Zagreb, studeni 2016.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENI ZAKONA O PODRUČJIMA POSEBNE DRŽAVNE SKRBI

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. i članka 52. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, broj 05/14– pročišćeni tekst).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Ocjena stanja

Na područje posebne državne skrbi (1. i 2. skupina) 1995. godine započelo je naseljavanje prognanika i izbjeglica te drugih osoba (naseljenici) radi postizanja što ravnomjernijeg razvitka svih područja Republike Hrvatske, poticanja demografskog i gospodarskog napretka, završetka programa obnove, povratka prijeratnog stanovništva i trajnog stambenog zbrinjavanja. Pretežiti dio naseljenika na ovim područjima je porijeklom iz Bosne i Hercegovine. Danas, nakon više od 20 godina, ciljevi postavljeni Zakonom o područjima posebne državne skrbi, a koji se odnose na trajno zbrinjavanje ratnih stradalnika nisu realizirani, odnosno realizirani su u manjoj mjeri.

Naime, članak 10. stavak 2. podstavak 4. Zakona o područjima posebne državne skrbi (NN 18/15) propisuje da će se spomenuti ciljevi poticati, između ostalog i darovanjem kuće ili stana u državnom vlasništvu, uz uvjet da su nekretnine koje su predmet darivanja smještene na područjima prve i druge skupine područja posebne državne skrbi izuzev nekretnina smještenih u naseljima Benkovac, Drniš, Glina, Gospić, Hrvatska Kostajnica, Knin, Karin Gornji, Lipik, Novska, Obrovac, Otočac, Pakrac, Petrinja, Slunj te u županijama Vukovarsko-srijemskoj i Osječko-baranjskoj. Dakle, ostali korisnici stambenog zbrinjavanja na području posebne državne skrbi, ukoliko se njihovi zahtjevi odnose na nekretnine smještene izvan prethodno spomenutih jedinica lokalne i regionalne samouprave, ostvaruju pravo na darovanje nekretnina bez ograničenja koje je država već prethodno otkupila u tu svrhu, uz prethodno ispunjene zakonske pretpostavke.

Ovakva je zakonska odredba ustavno upitna u kontekstu jednakosti svih građana pred zakonom (članak 14. Stavak 2. Ustava RH). Također, potpuno je promašeno tumačenje Državnog ureda za obnovu i stambeno zbrinjavanje u kojem se navodi da se „povratak i naseljavanje brže i uspješnije ostvaruje u urbanim područjima posebne državne skrbi zbog boljih uvjeta života, mogućnosti zaposlenja, dostupnost dječjih vrtića, škola i slično“. Upravo je ovakvo diskriminatorno tumačenje u potpunoj suprotnosti sa željenim ciljevima koje je Zakon o područjima posebne državne skrbi trebao postići kroz propisane poticajne mjere za njihovu obnovu i razvitak.

Po ovom pitanju svoje mišljenje je dao i pučki pravobranitelj Republike Hrvatske kao središnje tijelo nadležno za suzbijanje diskriminacije. Pučki pravobranitelj ističe činjenicu kako temeljem članka 2. Stavka 2. Zakona o suzbijanju diskriminacije (NN 85708, 112/12 neizravna diskriminacija postoji kada naizgled neutralna odredba, kriterij ili praksa stavlja ili bi mogla staviti osobe u nepovoljniji položaj po bilo kojoj osnovi iz članka 1. stavka 1. Zakona o suzbijanju diskriminacije u odnosu na druge osobe u usporedivoj situaciji, osim ako se takva odredba, kriterij ili praksa mogu objektivno opravdati legitimnim ciljem, sredstva za njihovo postizanje su primjerena i nužna. Ovim se prijedlogom Zakona o izmjeni Zakona o područjima posebne državne skrbi želi sve naseljenike na područjima posebne državne skrbi staviti u ravnopravan položaj uz uvjet da su nekretnine koje su predmet darivanja smještene na područjima prve i druge skupine područja posebne državne skrbi uključujući i nekretnine smještene u naseljima Benkovac, Drniš, Glina, Gospić, Hrvatska Kostajnica, Knin, Karin Gornji, Lipik, Novska, Obrovac, Otočac, Pakrac, Petrinja, Slunj te u županijama Vukovarsko-srijemskoj i Osječko-baranjskoj.

Posebno je važno istaknuti da je 2016. godina za naseljeničku populaciju započela opomenama za neplaćeni najam stambenih objekata u kojima su privremeno smješteni uz upozorenje da je, u slučaju neplaćanja, moguć otkaz ugovora o najmu te mogućnost gubitka prava na stambeno zbrinjavanje, što je također u potpunoj suprotnosti s ciljem dosadašnjeg Zakona o područjima od državne skrbi. Kako se radi o populaciji zahvaćenoj ratom, koja je, ne svojom voljom preseljena u Hrvatsku u područja od posebne državne skrbi, već samim time je u otežanoj egzistencijalnoj situaciji i slabijeg imovinskog stanja. Nerješavanjem stambenog zbrinjavanja naseljenika i nametanjem dodatnih financijskih tereta od strane države koja je ionako otkupila kuće i stanove upravo u svrhu njihovog zbrinjavanja i naseljavanja na ovim područjima, ovakvim postojećim zakonskim rješenjem naseljenike se zapravo tjera na iseljavanje iz tih objekata i iz područja od posebne državne skrbi.

Poseban su problem sva dospjela dugovanja za najamnine za stambene objekte u kojima borave naseljenici. Potrebno je iznaći rješenje da se obustavi daljnja naplata najamnina, poglavito iz razloga što čak ni svi naseljenici u područjima posebne državne skrbi koji nisu zahvaćeni ovom diskriminacijom nemaju zaključene ugovore o najmu za objekte u kojima borave (pojedini ugovori o najmu zaključuju se tek u 2016. godini) što ponovno uzrokuje neravnopravan status između pojedinih skupina ratnih stradalnika.

Time bi se postiglo nediskriminirajuće rješenje za stambeno zbrinjavanje naseljeničke populacije, a koje ne bi bilo suprotno ciljevima koji se žele postići provedbom i okončanjem procesa stambenog zbrinjavanja naseljenika na području posebne državne skrbi u Republici Hrvatskoj.

Osnovna pitanja koja se trebaju urediti Zakonom

Ovim Prijedlogom Zakona omogućuje se stavljanje u ravnopravan položaj svih korisnika stambenog zbrinjavanja na područjima posebne državne skrbi u smislu darovanja nekretnina u državnom vlasništvu kojih jesu korisnici, bez ograničenja, uz prethodno ispunjene zakonske pretpostavke.

Izmjene spomenutog Zakona omogućit će ravnopravan položaj svih naseljenika na području posebne državne skrbi na način da se izuzeta područja stave u jednak položaj kao i preostali dio područja posebne državne skrbi na kojem se omogućava stambeno zbrinjavanje darovanjem nekretnina u vlasništvu države.

Posljedice koje će proisteci donošenjem Zakona

Donošenjem Zakona o izmjeni Zakona o područjima posebne državne skrbi omogućit će se postizanje što ravnomjernijeg razvitka svih područja Republike Hrvatske, poticanje demografskog i gospodarskog napretka, završetak programa obnove, povratak prijeratnog stanovništva i trajno stambeno zbrinjavanje naseljenika.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENI ZAKONA O PODRUČJIMA POSEBNE DRŽAVNE SKRBI

Članak 1.

U Zakonu o područjima posebne državne skrbi ("Narodne novine", broj 86/08, 57/11, 51A/13, 148/13, 76/14, 147/14 i 18/15) članak 10. mijenja se i glasi:

(1) Pravo na stambeno zbrinjavanje iz članka 8. ovoga Zakona može ostvariti korisnik i članovi njegove obitelji, koji žive u zajedničkom kućanstvu, u skladu s odredbama posebnog zakona koji uređuje odnose u obitelji:

1. ako nemaju u vlasništvu ili suvlasništvu drugu useljivu obiteljsku kuću ili stan na području Republike Hrvatske, ili ako istu nisu prodali, darovali ili na bilo koji drugi način otuđili nakon 8. listopada 1991., odnosno ako nisu stekli pravni položaj zaštićenog najmoprimca,

2. ako nemaju u vlasništvu ili suvlasništvu drugu useljivu obiteljsku kuću ili stan na području država nastalih raspadom SFRJ ili drugim državama u kojima borave, odnosno u kojima su boravili, ili da istu nisu prodali, darovali i na bilo koji drugi način otuđili nakon 8. listopada 1991., odnosno nisu stekli pravni položaj zaštićenog najmoprimca.

(2) Pravo na stambeno zbrinjavanje iz članka 8. točke 6. ovoga Zakona može ostvariti:

1. hrvatski branitelji i članovi obitelji smrtno stradalog, zatočenog ili nestalog i umrlog hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata koji na području Republike Hrvatske nemaju u vlasništvu drugi useljivi stambeni objekt ili ako isti nisu prodali, darovali ili na bilo koji drugi način otuđili nakon 8. listopada 1991., uz uvjet da se koriste stanom ili obiteljskom kućom u državnom vlasništvu i u njima prebivaju te su evidentirani kao njihovi korisnici kod Državnog ureda za obnovu i stambeno zbrinjavanje,

2. pripadnik Hrvatskog vijeća obrane te članovi obitelji smrtno stradalog i umrlog pripadnika Hrvatskog vijeća obrane državljanina Republike Hrvatske koji na području Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske nemaju u vlasništvu drugi useljivi stambeni objekt ili ako isti nisu prodali, darovali, ili na bilo koji drugi način otuđili nakon 8. listopada 1991. uz uvjet da se koriste stanom ili obiteljskom kućom u državnom vlasništvu i u njima prebivaju te su evidentirani kao njihovi korisnici kod Državnog ureda za obnovu i stambeno zbrinjavanje,

3. korisnik koji je dobio na korištenje stan u državnom vlasništvu na temelju Zakona o davanju u najam stanova na oslobođenom teritoriju («Narodne novine», br. 73/95.), uz uvjet da se njime koristi i u njemu prebiva najmanje 10 godina od dana donošenja rješenja te nema u vlasništvu drugi stambeni objekt na području Republike Hrvatske.

4. korisnik koji je koristio imovinu koja je vraćena u posjed vlasniku, odnosno koja je od njega otkupljena, na temelju Programa povratka i zbrinjavanja prognanika, izbjeglica i raseljenih osoba («Narodne novine», br. 92/98.) i Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o područjima posebne državne skrbi («Narodne novine», br. 88/02.), a sukladno ovom Zakonu je stambeno zbrinut davanjem u najam stana ili obiteljske kuće u državnom vlasništvu uz uvjet da su nekretnine koje su predmet darovanja smještene na područjima prve i druge skupine područja posebne državne skrbi te uz uvjet da na području Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine nemaju u vlasništvu ili suvlasništvu drugu useljivu obiteljsku kuću ili stan ili ako istu nisu prodali, darovali ili na bilo koji drugi način otuđili nakon 8. listopada 1991. i uz uvjet da se koriste i prebivaju u stanu ili obiteljskoj kući u državnom vlasništvu te su evidentirani kao njihovi korisnici kod Državnog ureda za obnovu i stambeno zbrinjavanje.

- (3) Činjenice o vlasništvu ili suvlasništvu drugog useljivog stambenog objekta ili njegovoj prodaji, darovanju ili otuđenju iz stavka 1. i 2. ovoga članka utvrđuju se u vrijeme utvrđivanja prava na stambeno zbrinjavanje.
- (4) S osobama na koje se odnosi Uredba o darovanju stanova i kuća u vlasništvu Republike Hrvatske na područjima posebne državne skrbi hrvatskim braniteljima te članovima obitelji poginulih, zatočenih ili nestalih hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata («Narodne novine», br. 94/05., 153/05. i 142/06.) i Uredba o darovanju stanova i kuća u vlasništvu Republike Hrvatske na područjima posebne državne skrbi («Narodne novine», br. 82/07.) Državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje će sklopiti ugovor o darovanju pod uvjetom da te osobe na dan stupanja na snagu tih Uredbi nemaju u vlasništvu ili suvlasništvu drugu useljivu obiteljsku kuću ili stan ili ako istu nisu prodali, darovali ili na bilo koji drugi način otuđili nakon 8. listopada 1991. i uz uvjet da koriste i prebivaju u stanu ili obiteljskoj kući u državnom vlasništvu te su evidentirani kao njihovi korisnici kod Državnog ureda za obnovu i stambeno zbrinjavanje.
- (5) Iznimno od članka 9.b ovoga Zakona, korisnici iz stavka 2. ovoga članka ostvaruju pravo na darovanje u cijelosti nekretnine u kojoj su ostvarili pravo na stambeno zbrinjavanje do stupanja na snagu ovoga Zakona.
- (6) Pravo iz članka 8. ovoga Zakona može ostvariti i korisnik koji ima u vlasništvu ili suvlasništvu obiteljsku kuću ili stan čija stambena površina je manja od propisane člankom 9.b stavkom 1. ovoga Zakona. No, kada se jednom stambeno zbrine, korisnik više ne može podnositi nove zahtjeve za stambeno zbrinjavanje.
- (7) Vlasnik useljive obiteljske kuće na područjima posebne državne skrbi čija stambena površina je bitno manja od propisane člankom 9.b stavkom 1. ovoga Zakona, može ostvariti pravo na darovanje građevnog materijala iz članka 8. stavka 1. točke 4. ovoga Zakona.
- (8) Korisnik prava na obnovu objekata s IV., V. i VI. stupnjem oštećenja po Zakonu o obnovi i korisnik stambenog zbrinjavanja po ovom Zakonu mogu ostvariti pravo iz članka 8. ovoga Zakona ako vrate iznos sredstava utrošenih u obnovu odnosno stambeno zbrinjavanje ili uz umanjeње kvadrata koje su ostvarili na temelju Zakona o obnovi ili na temelju ovoga Zakona. Iznos povrata sredstava u novčanom iznosu obračunava se u iznosu sredstava utrošenih u obnovu, odnosno stambeno zbrinjavanje, u visini vrijednosti radova u vrijeme obnove odnosno u vrijeme ostvarenja prava iz članka 8. ovoga Zakona, a koji ne može biti veći od prosječnog iznosa sredstava koje je Državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje uložilo po obiteljskoj kući ili stanu na odnosnom području obnove ili stambenog zbrinjavanja, a polazeći od potrebne stambene površine za tog člana obitelji.
- (9) Korisnik prava na obnovu objekata s IV., V. i VI. stupnjem oštećenja po Zakonu o obnovi i korisnik stambenog zbrinjavanja po ovom Zakonu mogu ostvariti pravo na darovanje građevnog materijala iz članka 8. stavka 1. točke 2., 3., 4. i 5. ovoga Zakona umanjenoг za količinu i vrstu građevnog materijala koje je ostvario na temelju Zakona o obnovi i na temelju ovoga Zakona.
- (10) Korisnik koji je otuđio useljivi stambeni objekt u svrhu stambenog zbrinjavanja korisnika ili članova obitelji koji su s njim živjeli u zajedničkom kućanstvu 1991. godine ili je ustupio ili se odrekao nasljedstva, može iznimno ostvariti pravo na stambeno zbrinjavanje po ovom Zakonu, a pod uvjetom da je otuđena obiteljska kuća ili stan manja od stambene površine iz članka 9.b stavka 1. ovoga Zakona.

Članak 2.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objave u Narodnim Novinama.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

U članku 10. stavak 1. točka 4. izostavlja se dio teksta „izuzev nekretnina smještenih u naseljima Benkovac, Drniš, Glina, Gospić, Hrvatska Kostajnica, Knin, Karin Gornji, Lipik, Novska, Obrovac, Otočac, Pakrac, Petrinja, Slunj te u županijama Vukovarsko-srijemskoj i Osječko-baranjskoj“

Uz članak 2.

Ovom odredbom na uobičajeni način se propisuje vrijeme stupanja na snagu ovog Zakona.

TEKST ODREDBE ZAKONA O PODRUČJIMA POSEBNE DRŽAVNE SKRBI KOJI SE MIJENJA

„Članak 10. stavak 1. točka 4.“

4. korisnik koji je koristio imovinu koja je vraćena u posjed vlasniku, odnosno koja je od njega otkupljena, na temelju Programa povratka i zbrinjavanja prognanika, izbjeglica i raseljenih osoba (»Narodne novine«, br. 92/98.) i Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o područjima posebne državne skrbi (»Narodne novine«, br. 88/02.), a sukladno ovom Zakonu je stambeno zbrinut davanjem u najam stana ili obiteljske kuće u državnom vlasništvu uz uvjet da su nekretnine koje su predmet darovanja smještene na područjima prve i druge skupine područja posebne državne skrbi izuzev nekretnina smještenih u naseljima Benkovac, Drniš, Glina, Gospić, Hrvatska Kostajnica, Knin, Karin Gornji, Lipik, Novska, Obrovac, Otočac, Pakrac, Petrinja, Slunj, te u županijama Vukovarsko-srijemskoj i Osječko-baranjskoj, te uz uvjet da na području Republike Hrvatske i Bosne i Hercegovine nemaju u vlasništvu ili suvlasništvu drugu useljivu obiteljsku kuću ili stan ili ako istu nisu prodali, darovali ili na bilo koji drugi način otuđili nakon 8. listopada 1991. i uz uvjet da se koriste i prebivaju u stanu ili obiteljskoj kući u državnom vlasništvu te su evidentirani kao njihovi korisnici kod Državnog ureda za obnovu i stambeno zbrinjavanje.